

Josep Piera

La darrera narrativa italiana

Se'm solen demanar darrerament —potser pel fet d'haver viscut un any a Itàlia i haver-hi llegit, entre altres, algunes de les novel·les dels autors de moda— les meues opinions sobre la darrera narrativa italiana. Ara és a propòsit de l'estada a Barcelona d'alguns d'aquests novel·listes. Jo no voldria, però, ni passar-me'n en elogis a l'admirable operació publicitària que suposa tot aquest llançament, ni valorar amb massa èmfasi l'encert editorial i crític que ha fabricat aquesta oferta literària a la italiana. Voldria només aportar alguna opinió de lector sobre alguns dels llibres que hi ha darrere d'aquest catàleg d'autors.

Un detall curiós que em sorprèn, si més no, és com, de la mitja dotzena d'autors que a Itàlia van ser escollits pels lectors i la crítica, ací només se'n parla de cinc (Daniele del Giudice, Roberto Pazzi, Aldo Bussi, Andrea de Carlo i Pier Vittorio Tondelli), tot deixant al marge Francesca Duranti i introduint en la nòmina Antonio Tabucchi, potser per tractar-se d'un hispanista.

Jo, és clar, no compartesc del tot aquest criteri, especialment per considerar que Francesca Duranti és, just, un dels millors novel·listes d'aquesta promoció. D'Antonio Tabucchi, que fa més *novelle* que novel·les (una cosa com Sciascia), sent predilecció pel seu *Notturmo indiano* (Sellerio) i poca cosa més. Vull dir que, si bé em sembla perfecta la inclusió de Tabucchi dins la moda italiana, trobe que no podem oblidar Francesca Duranti, a pesar que el lector català no la puga llegir encara. Les seues dues novel·les, com a mínim, la fan absolutament imprescindible. Elegants, sòbries, delicades, tant *La casa sul lago de la luna* com *Lieto Fine* (ambdues en Rizzoli), em semblen necessàries a la pluralitat d'estils, de veus, d'individualitats, d'aquesta narrativa diversa com la mateixa Itàlia.

Entre els altres, les meues preferències actuals van dirigides a Roberto Pazzi i Daniele Del Giudice, bé que amb reserves per

les seues segones novel·les. Tant de l'un com de l'altre m'agraden les seues primeres obres. Tot i això, no es tracta tant d'obres perfectes com de propostes atractives per la seua ambientació i el seu estil, per la seua capacitat literària. En el cas de Pazzi, bé que ambdues peces siguen una mena de cant decadent, èpico-líric, d'una època (la fi de segle i dels tsars), a manera de símbol o de metàfora de l'ara nostre que s'acaba, al meu parer té molta més força la plasticitat dramàtica, màgica, del batalló al·lucinat que es perd pels gels esteparis, *Cercando l'imperatore* (n'hi ha versió catalana a Quaderns Crema), que no els deliris agònics del jove granduc que mor en la llum mediterrània, *La principessa e il drago* (Garzanti). Respecte a Del Giudice, si *Lo stadio di Wimbledon* (Einaudi) va encantar-me amb la seua recerca personal d'un escriptor que no ha escrit, d'un home que va preferir viure la literatura a fer-ne, l'*Atlante occidentale* (n'hi ha traducció a Ed. 62) l'he trobada prou freda i un poc estranyament pretensiosa, tot i que amb moments d'autèntic toc literari.

De la resta gose poc a opinar. Perquè d'Andrea de Carlo només he pogut llegir *Macno* (n'hi ha traducció a Destino) i em va semblar un àgil tebeo *yuppi*, divertit i prou. Més un muntatge de videoclips que una altra cosa. Així, fins que no llegesca les seues primeres peces (publicades o anunciades a Columna), no vull dir res més. I si d'Aldo Bussi la lectura de *Seminario sulla gioventù* (Adelphi) va captivar-me en un principi, però se'm feu farragosa a poc a poc, la *Vita standard di un venditore provvisorio di collant* (Mondadori) encara no he pogut començar-la. Per últim, queda Pier Vittorio Tondelli, de qui estic acabant *Rimini* (Bompiani) i de qui em reserve l'opinió per a més endavant.

Total, que la darrera narrativa italiana val la pena de seguir. Amb domini narratiu, estils diversos, tensió verbal... No hi ha encara cap *capolavoro*, però s'ho val. ¡No com altres! □